

педагогічному дискурсі: навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. 192 с.

9. Українська мова: програма для профільного навчання учнів 10-12 класів (профіль – українська філологія) / Уклад.: Л. Мацько, О. Семенов, Т. Груба, Т. Симоненко. К., 2017. URL : <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalni-programy.html>.

Скиданенко А.С.

студентка магістратури

Шарова Т.М.

кандидат філологічних наук, доцент,

завідувач кафедри кафедри української і зарубіжної літератури

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ: ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ EDERA ДЛЯ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Анотація. У статті представлені особливості змішаного навчання. Акцентовано увагу на тому, що під час змішаного навчання доречно використовувати масові відкриті онлайн-курси, що дозволить суттєво покращити знання тих, хто навчається.

Ключові слова: змішане навчання, онлайн курси, знання, здобувач вищої освіти, учень, викладач, вчитель, українська мова і література.

Сьогодні зацікавити здобувача вищої освіти у додатковому вивченні української мови і літератури досить складно. Спеціалісти пропонують викладачам використовувати так зване змішане навчання (Blended Learning), що дозволить подати додаткові знання студентам під час аудиторних занять та поглибити самостійну підготовку над раніше вивченими темами чи проблемами. Існує думка про те, що при змішаному навчанні викладач чи вчитель є першим джерелом, від якого надходить інформація. За допомогою отриманої інформації від наставника можна накопичувати знання та самостійно виконувати певні завдання.

Сьогодні в поняття «blended learning» закладається різноманітне розуміння. Українсько-англійський навчальний словник з педагогіки перекладає це поняття як «змішане навчання» [1, с. 174]. Останнім часом

питання змішаного навчання є актуальним. Тут доречно згадати праці С. Березенської, К. Бугайчука, В. Кухаренка, Н. Олійник, Т. Олійник, О. Рибалко, Н. Сиротенко, А. Столяревської, Т. Шроля. Так, наприклад, Бугайчук К. акцентував увагу на тому, що «концепція змішаного навчання (blended learning) існувала вже в ХХ сторіччі» [2, с. 2]. Однак не слід забувати про те, що при змішаному навчанні виконувати самотійно ті чи інші завдання можна за допомогою різноманітних засобів навчання. Це питання не є новим. Дослідники П'яних Є. та Немчанінова Ю. наголошують, що можливість організації консультацій з викладачем за допомогою сучасних електронних засобів зв'язку можлива у будь-який час [5, с. 257]. На думку науковців «підготовка майбутніх фахівців, зокрема філологів з української мови і літератури, повинна орієнтуватися на сучасні досягнення в ІТ-сфері, зокрема на використання елементів дистанційної форми навчання під час опанування професійними та загальними компетентностями» [4, с. 108]. Кухаренко В. беззаперечно стверджує, що «для підготовки викладачів бажано використовувати змішане навчання з використанням відкритих дистанційних курсів з підтримкою локальних тьюторів, які можуть показати у дії змішане навчання» [3, с. 64]. Шроль Т. зазначив, що «змішана навчальна діяльність є надпотужним засобом для диференціації та індивідуалізації навчального процесу» [10, с. 170].

Останнім часом для змішаного навчання стали використовувати онлайн-платформи, де самотійно можна навчатись без допомоги викладача чи вчителя. Питання масових онлайн-курсів також сьогодні є дослідженим. Зокрема це праці О. Адаменка, О. Глазунової, І. Бацуровської, В. Кухаренка, О. Воронкіна. Проаналізувавши їх праці, можна стверджувати, що науковці акцентують увагу на особливостях масових онлайн-платформах Coursera, Udacity, edX. Здебільшого дослідники наголошують на перевагах та можливостях використання різноманітних онлайн-платформ.

На думку Шарова С. «одним із перспективних засобів підвищення фахової підготовки майбутніх учителів української мови і літератури є використання масових відкритих онлайн курсів» [7, с. 121].

Якщо говорити про особливості змішаного навчання, то тут слід виокремити три вектори:

- навчання за допомогою повної взаємодії між учнем та вчителем, викладачем та студентом (консультації, тренінги);
- навчання за допомогою безпосередньої участі вчителя чи викладача;
- самоосвіта.

Слід орієнтуватися в основних перевагах змішаного навчання. Перш за все слід виокремити той факт, що при такому навчанні можна навчатись будь-коли за часом [6]. Також можна навчатись стільки, скільки є вільного або відведеного для навчання часу. Вибір місця для навчання можна робити самостійно. Не обов'язково це буде школа. Можна вчитись вдома чи готуватись до занять в бібліотеці. Самостійно кожен учень чи студент має змогу обрати спосіб навчання (підбір матеріалу, начитка тексту, консультація) наприклад, з української мови і літератури. Цікаво те, що більшість навчального матеріалу, який потрібно знати з української мови і літератури, можна переглянути на відео. Так краще будуть запам'ятовуватись різноманітні правила чи поетика літературного твору.

Для кращого розуміння особливостей онлайн-курсів з української мови і літератури пропонуємо розглянути їх детально. На онлайн-платформі EdEra кожна людина може додати собі в особистий кабінет будь-які курси. Дослідники наголошують на тому, що головною перевагою онлайн курсів слід вважати той факт, що слухач може обрати для вивчення бодь-яку кількість курсів [8, с. 139].

Так, наприклад, додавши курси «Лайфхаки з української літератури» та «Лайфхаки з української мови» можна багато чого дізнатись. Це буде не лише навчальний матеріал на зразок правил, це будуть цікаві вправи та тести, які дозволять зануритись у шкільні роки та продемонструвати власні знання. Однак, не можна поспішати, коли треба виконати фінальні тести чи домашні завдання.

Онлайн-курси «Лайфхаки з української літератури» та «Лайфхаки з української мови» містять невеликі за часом відеоматеріали, конспекти лекцій, дослідження, посилання. Для кращого сприйняття матеріалів слухачам кусу пропонуються візуалізації. Для підсумку власних знань треба обов'язково пройти тестовий контроль. Під час проходження онлайн-курсу слухачі можуть почути корисні поради. Тут цілком слушною є думка науковця Шарова С., який наголошує на тому, що «Інтернет та різноманітні електронні ресурси освітнього призначення мають важливе значення для забезпечення підготовки сучасного здобувача вищої освіти, зокрема майбутнього вчителя-філолога» [8, с. 195].

Матеріали, які представлені в онлайн-курсах «Лайфхаки з української літератури» та «Лайфхаки з української мови» досить легко можна запам'ятати за рахунок створення асоціацій, а також за допомогою використання різноманітних прикладів, вправ. Так, наприклад, курс «Лайфхаки з української мови» містить у собі 35 навчальних відео; 16 мотиваційних відео; тестові та творчі завдання; допоміжні матеріали. Після перегляду відео та ознайомлення із додатковим матеріалом можна спробувати пройти між лекційний тест, загальна

кількість балів якого становит 20%. Слід пам'ятати про те, що по завершенню слухач повинен пройти підсумковий тест, на який відводиться 35% від загальної кількості балів. Слухачі курсу «Лайфхаки з української мови» можуть ознайомитись із великим переліком тем з української мови: фонетика, графіка, орфоєпія, орфографія, лексикологія, фразеологія, морфологія, синтаксис та ін.

Якщо говорити про онлайн-курс «Лайфхаки з української літератури», то вивчення історії української літератури відбувається за періодами:

- Усна народна творчість. Давня література. Література кінця XVIII ст.
- Література XVIII – початку XX ст.
- Література першої половини XX ст.
- Література XX ст.
- Література другої половини XX – XXI ст.

Варто акцентувати увагу на тому, що від правильності проходження фінального тесту залежить прогрес успішності курсу. Тому треба уважно переглядати навчальне відео, користуючись при цьому допоміжними матеріалами [9]. Орієнтуючись в онлайн-курсі на міжлекційні запитання, підсумкові тести, заключний екзамен можна перевірити власні знання та у подальшому використовувати їх за потреби. Результатом успішного проходження лін курсу є згенерований сертифікат, де вказане прізвище та ім'я слухача, а також назва курсу та ким він створений.

Під час змішаного навчання можливо здобувати освіту в аудиторії та вдома. Навчаючись, учні/студенти можуть дізнатися багато нової інформації, яку можна застосовувати у подальшій професійній діяльності. За допомогою онлайн-курсів можна стати досвідченим професіоналом своєї справи.

Література

1. Авшенюк Н.М., Прохур Ю.З. Українсько-англійський навчальний словник з педагогіки: словник. К. : Педагогічна думка, 2013. 512 с.
2. Бугайчук К.Л. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. Том 54. №4. С. 1–18
3. Кухаренко В.М. Системний підхід до змішаного навчання. *Інформаційні технології в освіті*. 2015. №24. С. 53–67.
4. Павленко О.М., Шаров С.В., Москальова Л.Ю., Шарова Т.М., Коваленко А.С. Реалізація дистанційної форми навчання засобами платформи Moodle у процесі підготовки майбутніх філологів. *Інженерні та освітні технології*. 2019. Т. 7. №3. С. 106–121.

5. Пьяных Е.Г., Немчанинова Ю.П. Смешанное обучение как эффективная форма работы с магистрами в области естественно-научного образования. *Вестник ТГПУ*. 2012. №7. С. 257–260.
6. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, В.М. Кухаренко, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка. Харків : ХП, 2016. 275 с.
7. Шаров С. Використання онлайн платформи EdEra для фахової підготовки майбутніх учителів української мови і літератури. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2019. №2(86). С. 119–28.
8. Шаров С.В., Шарова Т.М. Використання Інтернет-технологій для забезпечення підготовки сучасного вчителя-словесника. *Язык как зеркало эпохи: сб. науч. ст.* 2017. С. 194–196.
9. Шарова Т.М., Шаров С.В. Досвід професійної підготовки студентів кафедрою української і зарубіжної літератури у галузі освіти та філології. *Українська література в загальноєвропейському контексті: зб. наук. пр.* 2019. №2. С. 255–261.
10. Шроль Т.С. Змішане навчання як нова форма організації ІКТ-освіти. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*. 2016. Вип. 13(1). С. 166–170.

Совгіра Ю.Є.

студентка магістратури

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького

МОВНО-СТИЛІСТИЧНА СТРУКТУРА БАЙОК Є. ГРЕБІНКИ

Анотація. У науковому дослідженні представлена мовно-стилістична структура байок Євгена Гребінки. Наголошено на тому, що письменник знайшов себе у жанрі байки та за допомогою вдалого використання дидактичної частини твору зумів провчити чиновників. Літературна творчість Є. Гребінки у жанрі байки – яскравий взірець української літератури XIX ст.

Ключові слова: стилістика мови, байка, поетика, особливості твору, літературний процес.